

Oddagrein
Eirikur Lindenskov
blaðstjóri

VIKUSKIFTI

27. OKTOBER 2017

Gerið neyðugar broytingar

Nú Rúsan fyllir 25 er tíð at broyta

Í næstu viku eru 25 ár síðani, at vit í fingi nýggja rúsdrekkalóg. Eftir 85 ár við forboð fyri allari sølu av rúsdrekka varð nú aftur loyvt at keypa rúsdrekka í Føroyum.

Nógv tos var um rúsdrekkalógina, og karmarnir vórðu væl og virðiliga tambaðir við øklubbamentanini, sum rættliga tók dik á seg síðstu 20-30 árin fyri broytingina.

Tað var breið semja um, at skipanin ikki var góð. Orsøkin til rúsdrekkasølubannið í 1907 kenna vit – stór ovurnýtsla av rúsdrekka hevði vanlukkuligar avleiðingar.

Skipanin við einkarsølu er sett í verk fyri at tálma nýtsluni. Landið fær soleiðis eftirlitið við, hvussu nógv rúsdrekka verður selt – og fær skipað og stýrt søluni soleiðis, at endamálið verður rokkið.

Av og á hoyrast røddir tosa fyri fríari rúsdrekkasølu. Eitt nú hevur Framsókn tað sum eitt politiskt mál. Á tingi er ikki undirtøka fyri at fáa fría rúsdrekkasølu, og tað er tað valla heldur millum manna.

Men fyri tað um vit hava eina almenna rúsdrekkaeinkarsølu, so eru broytingar og tillagingar, sum kunnu gerast.

Um vit halda fast við prinsippið um einkarsøluna, tí tað heldur nýtsluni niðri, so staðfesta vit bara, at vit fáa ikki fría rúsdrekkasølu í Føroyum og arbeiða út frá tí. Men Rúsan megnar ikki at liva upp til krøvini hjá kundum – bæði privatkundum og frá loyvishavurum. Tí kundi gongd leið verið at strikað einkarrættin til innflutning av rúsdrekka. So kunnu heilsølur flyta inn rúsdrekka og selja víðari til loyvishavurar og til Rúsunu.

Tá fáa vit nógv størri úrval av til dømis víni, og um loyvishavurar sleppa at keypa inn fyri heilsøluprís, so liggur nógv størri vinningur eftir hjá vinnuni. Rúsdrekkasølan kann spara nógv pengar og nógv umsiting við næstan ikki at flyta inn rúsdrekka.

Í Noreg broyttu tey soleiðis skipainu fyri nøkrum árum síðani. Útboðið av víni gjørdist 50 ferðir størri í sölubúðunum hjá norsku rúsdrekkasøluni, sum nú sjálv bara innflytur millum 8 og 10 prosent av tí, sum selt verður í einkarsøluni.

Loysnin má vera, at føroyski politikarar ikki stara seg blindar uppá, at einasta broyting, sum kann gerast, er at loyva fríari rúsdrekkasølu. Gerið broytingar, sum lætta um hjá vinnuni og minka um útreiðslunar hjá Rúsunu – og varðveitið einkarsøluna.

LANDSSJÚKRAHÚSIÐ

Er nú góðsku- góðkent

Hósdagin fekk Landssjúkrahúsið góðskugóðkenning frá danska stovninum IKAS, sum kannar um sjúkrahús lúka neyðugu dygdar-krøvini.

Fólk frá IKAS vóru í Føroyum í vár og kannaðu føroysku sjúkrahúsini, og fekk Landssjúkrahúsið tá eina fyribils góðkenning við viðmerkingum.

Hósdagin fekk Landssjúkrahúsið avgerðina hjá IKAS um, at sjúkrahúsið nú uppfyllir neyðugu treytirnar fyri at vera góðskugóðkent.

Góðkenningin er galdandi fram til 19. apríl 2020.

Les eisini blaðið á telefonini

í blaðnum...

Umsetilig pápa- kvota til sølu

Baksíðan

Stella Argus – eitt 60 ára minni

Síðsøga síða 16-17

Feldu 130 ára gamal ahorntræ

Gamla træið var rotið og til vanda fyri fólk

Hósdagin vóru fólk frá gartnara-felagnum Hjalpirót í Amtmansbrekkuni við stóra stigabilinum hjá Sløkkiliðnum í Havn. Uppgávan var at saga niður stóra ahorntræið niðast í Amtmansgarðinum í Amtmansbrekkuni.

Torben Schneider hjá Hjalpirót sigur, at træið er so rotið, at tað er vandi fyri at tað dettur og ger skaða.

Fleiri av ahorntrøunum í miðbýnum í Havn eru rættilga gomul. Amtmansborgin er bygd í 1880 og longu tá vóru fleiri trø plantað. Tí kann hetta træið vera meira enn 135

ára gamalt.

Gomlu húsini hjá amtmanninum stóðu niðan fyri amtmanshúsinu frá 1880. Tey vórðu bygd fyri ár 1800. Tá tey vóru tikin niður í 1883, var tilfarið millum annað nýtt til húsini úti í Grind, sum verða nevnd »Gamla Danmark«.

Sosialurin

Tel. 341800
www.sosialurin.fo

Ábyrgdarblaðstjóri:
Eirikur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo

Blaðstjóri:
Barbara Holm
barbara@sosialurin.fo

Fyrirskastjóri:
Jonhard Hammer
jonhard@sosialurin.fo

Marknaðardeild
lysing@sosialurin.fo

Stovnaður: 1927
Prent: Prentmiðstöðin